

Folia
Scandinavica
Posnaniensia

Folia Scandinavica
VOL. 38, 2025 (p. 20–22)
DOI: 10.14746/fsp-2025.38.02

REVIEW

Hanna Dymel-Trzebiatowska,
Helena Garczyńska,
Maja Chacińska (eds.):

*Przyjaźń niejedno ma imię. Księga pamiątkowa
dedykowana Profesor Marii Sibińskiej.*

Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego,
2025. 310 pp.

Aleksandra Kalinowska (University of Gdańsk)

PRESSto.

© 2025 Aleksandra Kalinowska. This is an open access article distributed under the Creative Commons BY 4.0 license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.en>).

Festskriftet *Vennskap har mange navn*,¹ utgitt til ære for professor Maria Sibińska ved Universitetet i Gdańsk, representerer et imponerende vitenskapelig bidrag innen skandinavistikkens område. Redaktørene, tre ledende forskere innen området, har samlet et mangfoldig og gjennomarbeidet utvalg av artikler som på et forbilledlig vis kombinerer teoretisk dybde med et bredt spekter av faglige perspektiver. Allerede i forordet etableres en filosofisk ramme for hele publikasjonen ved hjelp av et sitat fra Aristoteles om vennskap som et forhold basert på gjensidig respekt, støtte og lojalitet, både i profesjonelle og private sammenhenger.

Dette klassiske synet på vennskap danner et overordnet tematisk bindeledd som gjennomsyrrer hele boken og knytter sammen de ulike tekstene, til tross for deres tematiske og metodiske mangfold. Det er nettopp dette samlende aspektet som gjør boken spesielt vellykket: Den skaper en helhet som er større enn summen av delene, og gir leseren en følelse av å ta del i et intellektuelt fellesskap basert på åpenhet, respekt og faglig engasjement.

Boken er strukturert i tre hoveddeler som dekker litteratur, språk og oversettelse, samt samfunn, politikk og historie – en tredeling som gjenspeiler både bredden og dybden i professor Sibińskas eget virke. Det vitenskapelige nivået på tekstene er gjennomgående høyt, og man aner en grundig faglig vurdering og originalitet i forfatterens bidrag. Artiklene er skrevet på flere språk, noe som både illustrerer og forsterker den internasjonale og tverrfaglige karakteren til skandinavistikkens felt i dag. Denne språklige variasjonen, fra polsk og engelsk til skandinaviske språk, fremhever samtidig et spenn mellom ulike akademiske tradisjoner, og gjør boken tilgjengelig for et bredt europeisk publikum.

Den litterære delen av boken utmerker seg ved sin tematisk brede tilnærming, samtidig som den viser en dyp forankring i professor Sibińskas forskningsinteresser. Tekstene belyser alt fra klassiske figurer som Ludvig Holberg til samisk kultur, men favner også moderne og eksperimentelle perspektiver, blant annet gjennom studier av biografier, dyrelitteratur og samtidspoesi. Denne kombinasjonen av tradisjon og nyskapning skaper et rikt kaleidoskop av litterære problemstillinger som vitner om et levende fagfelt. Forfatterne demonstrerer en imponerende evne til å frembringe nye innsikter ved å kaste et kritisk og originalt lys over både kjente og mer marginaliserte fenomener. Dette bidrar til å løfte skandinavistisk litteraturstudium ut av det rent nasjonale, og plasserer det inn i en bredere europeisk og global kontekst, noe som også styrker bokens relevans for forskere utenfor Polen.

Den andre delen av festskriftet retter blikket mot språk og oversettelse, med artikler som utforsker hvordan konseptet vennskap manifesterer seg i språklige uttrykk og i oversettelsesteori. Her kobles lingvistiske analyser til kulturelle fenomener på en måte som fremhever språkets rolle som bærer av både historiske og samtidige verdier. Studier av språklige figurer i *Den lille prinsen*, runeinskripsjoner og politisk retorikk i Frankrike viser hvordan språket kan åpne for dypere forståelse av vennskapets betydning i ulike kulturelle og historiske kontekster. Særlig verdifullt er bidragene som behandler oversettelse ikke bare som teknisk ferdighet, men som en form for kulturell dialog og relasjonsbygging, noe som er av stor betydning for det skandinaviske miljøet. Artiklene problematiserer også didaktiske spørsmål, og demonstrerer hvordan oversettelse og språkformidling kan fungere som broer mellom kulturer og fagtradisjoner. I denne konteksten er betydningen av oversettelse, og dens rolle i språkkopplæring, særlig viktig i en tid hvor kunstig intelligens utvikler seg raskt og tar over flere aspekter av våre liv på overraskende kort tid.

I den tredje delen flyttes fokuset over til samfunn, politikk og historie, hvor vennskap forstås i en større sosial og politisk ramme. Her finner vi analyser som spenner fra økologiske perspektiver på forholdet mellom urfolk og natur i Norge og New Zealand, til historiske og politiske refleksjoner over vennskap som metafor i dansk politikk og kongelig kontekst. Dette tematisk brede spekteret viser tydelig at vennskap ikke bare er et mellommenneskelig fenomen, men også en viktig del av kollektive identiteter og maktrelasjoner. De samfunnsvitenskapelige og historiske bidragene viser en kritisk og en nyansert forståelse av hvordan vennskap kan påvirke og bli påvirket av politiske og kulturelle prosesser. Slik styrker boken vår innsikt i skandinaviske og arktiske studier gjennom å inkludere økologiske og postkoloniale perspektiver, og gir samtidig et viktig bidrag til tverrfaglig forskning som krysser grensene mellom humaniora og samfunnsvitenskap.

¹ Tittelen ble oversatt til norsk av anmelderen.

Kvaliteten og originaliteten i tekstene gjør denne samlingen til en betydningsfull ressurs for alle som interesserer seg for skandinavistikk, men også for et bredere publikum innen europeiske studier og humaniora generelt. Forfatterne balanserer mellom det tradisjonelle og det innovative, og bidrar til å fornye feltet ved å introdusere nye teoretiske tilnærminger, samtidig som de gir grundige analyser av klassiske tekster og temaer. Den store tematiske og metodiske variasjonen, sammen med den gjennomgående høye akademiske standarden, gjør boken til et forbilledlig eksempel på hvordan akademiske publikasjoner kan fungere som dynamiske og inspirerende vitenskapelige prosjekter med en varm personlig dimensjon.

Videre understreker bokens vektlegging av vennskapets mange fasetter – fra språk og litteratur til samfunn og politikk – hvor sentralt dette fenomenet er i akademiske nettverk og intellektuelle fellesskap. Festskriftet belyser på en subtil, men effektiv måte hvordan professor Sibińska – gjennom sitt mangeårige virke som forsker, veileder og instituttleder – har bidratt til å styrke skandinavistikkens posisjon i Sentral- og Øst-Europa. Hennes evne til å bygge bærekraftige relasjoner på tvers av generasjoner og grenser, kombinert med en dyp respekt for det nordiske, gjør henne til en uunnværlig skikkelse i feltet.

Vennskap har mange navn inviterer leseren til en engasjerende og innsiktsfull reise gjennom et bredt spekter av emner, og illustrerer på sterk måte hvordan skandinavistikk i dag opererer i et internasjonalt og tverrfaglig landskap. For dem som kjenner professor Maria Sibińska personlig eller gjennom hennes arbeid, er festskriftet en verdig påminnelse om at ekte vennskap er varig, grenseløst og en kraft som driver både vitenskap og menneskelig utvikling fremover. Her forstås vennskap i vid forstand – som mellommenneskelig nærhet og gjensidig respekt, men også som en dyp lojalitet overfor vitenskapen, kunnskapen og formidlingen av den, og som et uttrykk for engasjement, generøsitet og intellektuell nysgjerrighet som strekker seg langt utover det rent faglige. Det er ikke bare en hyllest til en fremragende forsker, men også et eksempel på hvordan akademiske fellesskap kan vokse og blomstre gjennom vennskapets kraft.

REFERENCES

Dymel-Trzebiatowska, H., Garczyńska, H., & Chacińska, M. (Eds.). (2025). *Przyjaźń niejedno ma imię. Księga pamiątkowa dedykowana Profesor Marii Sibińskiej*. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.

Aleksandra Kalinowska

Institute of Scandinavian and Finnish Studies
University of Gdańsk
ul. Wita Stwosza 51
80-308 Gdańsk
Poland

aleksandra.kalinowska@ug.edu.pl